

A *TRICHODERMA* NEMZETSÉG BIODIVERZITÁSA MAGYARORSZÁGI ZÖLDSÉGRHIZOSZFÉRA-MINTÁKBAN

KÖRMÖCZI Péter¹, OLÁH Szabina¹, MARIK Tamás¹, TERHES Dóra¹, DANILOVIĆ Gordana², PANKOVIĆ Dejana², MANCZINGER László¹, VÁGVÖLGYI Csaba¹, KREDICS László¹

¹Szegedi Tudományegyetem, Természettudományi és Informatikai Kar, Mikrobiológiai Tanszék, 6726 Szeged, Közép fasor 52., Magyarország; *kormoczpeti@gmail.com*

²Educons Egyetem, Környezettudományi Kar, 21208 Kamanc, Vojvode Putnika 87., Szerbia; *danilovic_goca@yahoo.com*

A *Trichoderma* nemzetségbe tartozó fajok a talaj és a gyökér ökoszisztémáiban szabadon élő, széles körben elterjedt gombák. Ismert, hogy a mezőgazdasági talajok rhizoszférája a biokontroll képességekkel rendelkező, hasznos *Trichoderma* törzsek ideális forrása, mivel számos törzs kiváló antagonisták képességekkel rendelkezik növénypatogén gombákkal szemben. Más törzsek egyes termények esetében képesek a növény (elsősorban a gyökér) növekedését serkenteni, ill. szárazságtűrést indukálni.

Munkánk során Magyarország különböző vidékein (Szeged-Sziksóstó, Balástya, Hódmezővásárhely, Szentes, Veszprém, Ózd) különböző zöldségek (paprika, paradicsom, sárgarépa, saláta, spenót, tök, karalábé, petrezselyem, zeller, burgonya és vajbab) termesztésébe vont kerti talajokból mintákat gyűjtöttünk, és elvégeztük a zöldségek rhizoszférájából izolált *Trichoderma* törzsek biodiverzitásának összehasonlító vizsgálatát. A *Trichoderma* törzseket közvetlenül a vizsgált zöldségek gyökeréről izoláltuk diklorán – bengálrózsa táptalajon. Az izolátumok azonosítását és biodiverzitásuk felmérését az ITS (*internal transcribed spacer*) régió (ITS1-5.8S rDNA-ITS2) szekvenciájának elemzése útján végeztük. A *Trichoderma* izolátumokat ITS szekvenciájuk alapján az International Subcommission on *Trichoderma* and *Hypocrea* Taxonomy (www.isth.info) honlapján online elérhető, vonalkódokon (*barcoding*) alapuló *TrichOKEY* 2.0 program segítségével azonosítottuk.

A detektált izolátumok között ígéretes biokontroll ágensként ismert fajokat azonosítottunk. A *Trichoderma* nemzetség zöldségek rhizoszférájában tapasztalható biodiverzitásáról gyűjtött, valamint az izolált *Trichoderma* törzsek növénypatogén gombákkal szembeni antagonisták képességeinek felméréséből származó adatok nagy mértékben segíthetik potenciális biokontroll ágensek azonosítását.

A PHANETRI projekt (HUSRB/1002/214/068) a Magyarország-Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program keretein belül, az Európai Unió társfinanszírozásával valósul meg.

Jelen kutatási eredmények megjelenését „Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával” című, TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012 azonosítószámú projekt támogatja. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.